

Kancelář ministra obrany

Ministerstvo obrany, Tychonova 1, Praha 6 – Hradčany, PSČ 160 01, datová schránka hjyaavk

Praha 14. června 2019
Čj. MO 177943/2019-8694
Sp. zn. SpMO 26990/2019-8694

Poskytnutí informací podle § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění zákona č. 61/2006 Sb.

Ministerstvo obrany (dále jen „ministerstvo“) obdrželo dne 30. května 2019 žádost o poskytnutí informací vztahujících se k válečným hrobům v Chorvatsku, podanou podle zákona č. 106/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Žadatelé byly poskytnuty tyto informace:

1)

Válečné hroby HVR1515 (Ljubovo), HVR1519 (Široka Kula) a HRV 1518 (Udbina) jsou evidovány v Centrální evidenci válečných hrobů ministerstva jako pietní místa, jelikož se jedná o takové válečné hroby, kde nejsou uloženy ostatky osob, které zahynuly v důsledku aktivní účasti ve vojenské operaci nebo v důsledku válečného zajetí, anebo ostatky osob, které zahynuly v důsledku účasti v odboji nebo vojenské operaci v době války. Podle § 2 odst. 2 zákona č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech, **je válečným hrobem i pietní místo**. V případě pochybností o tom, co je válečným hrobem rozhoduje podle § 4 odst. 3 písm. a) tohoto zákona ministerstvo.

2)

V těsném sousedství pietního místa č. HVR1515 v Ljubovu vybudovaly chorvatské úřady centrální pietní místo, kde jsou připomenuti padlí a zemřelí Chorvaté z devíti původních pietních míst roztroušených v okolí, včetně třech zemřelých Čechů z pietních míst č. HVR1515 a HVR1519 a zavražděného kpt. Josefa Palova, který neměl v Chorvatsku pietní místo. Výstavbu tohoto památníku v Ljubovu organizovaly místní chorvatské úřady. Za českou stranu s nimi spolupracoval přidělenec obrany při velvyslanectví České republiky v Záhřebu a odbor pro válečné veterány sekce správy a řízení organizací ministerstva. Vzhledem k tomu, Vojenský historický ústav požádal o přemístění původních pamětních desek do České republiky. Na jejich převoz vynaloženy žádné finanční prostředky, jelikož se uskutečnil v rámci služebních cest Vojenského historického ústavu a přidělenec obrany při velvyslanectví České republiky, konaných za účelem plnění jiných služebních úkolů. Tyto pamětní desky jsou muzeálním artefaktem uloženým v depozitu Vojenského historického ústavu.

3)

O přesunu pietního místa č. HVR1518 v Udbině rozhodlo zastupitelstvo obce z důvodu zajištění bezpečnosti silničního provozu a přípravy rekonstrukce křižovatky. Součinnost při jeho přesunu a instalaci poskytoval přidělenec obrany při velvyslanectví České republiky v Záhřebu a odbor pro válečné veterány sekce správy a řízení organizací ministerstva. Přesun tohoto pietního místa, jeho instalaci a pronájem do roku 2030 na hřbitově v jiné lokalitě v Udbině uhradilo ministerstvo ve výši 34 680 Kč.

4)

Jak vyplývá z výše uvedených skutečností, změny vztahující se k daným pietním místům se konaly z iniciativy příslušných chorvatských úřadů.

5)

Finanční prostředky poskytnuté na péči o česká pietní místa v daném období byly vynaloženy takto

a) 2003-2008 Chorvatsko 596 000 Kč
údržba Ljubov, Široka Kula, Udbina;

b) 2004-2008 Bosna a Hercegovina 194 000 Kč
údržba Bosanska Krupa, Stipanjiči

c) 2010 Chorvatsko 30 000 Kč
údržba Široka Kula, Udbina;

d) 2010 Bosna a Hercegovina 20 000 Kč
údržba Bosanska Krupa, Stipanjiči;

e) 2016 Chorvatsko 27 000 Kč
údržba Ljubovo, Široka Kula a Udbina;

f) 2016 Bosna a Hercegovina 20 000 Kč
údržba Bosanska Krupa, Stipanjiči;

g) 2017 Chorvatsko 100 000 Kč
výstavba nového památníku Ljubovo (původně měly být prostředky určeny na rekonstrukci Široka Kula a Udbina. Po dohodě s místními samosprávami byly přesměrovány na Ljubovo);

h) 2017 Bosna a Hercegovina 72 000 Kč
přemístění, rekonstrukce pietního místa Bosanska Krupa (původně byly prostředky určeny pouze na rekonstrukci);

i) 2018 Chorvatsko 34 680 Kč
přemístění, rekonstrukce a poplatek za pronájem pietního místa Udbina;

j) 2018 Bosna a Hercegovina 10 320 Kč
doplatek za výstavbu památníku Ljubovo;

k) 2018 Bosna a Hercegovina 50 000 Kč
omítnutí pomníku a položení dlažby v Stipanjiči.

Ve výši 43 000 Kč ministerstvo v roce 2017 financovalo i válečný hrob čs. legionáře v Záhřebu.

6)

Ministerstvo pečuje o pietní místa Čechů v zahraničí a dbá na zachování památky zemřelých novodobých válečných veteránů na území Chorvatska a Bosny a Hercegoviny, což dokládá i výše uvedený výčet údržby a rekonstrukce pietních míst. S místními úřady, případně vlastníky nemovitostí jedná o statutu těchto legislativně neukotvených staveb. Pietní místa bez ostatků osob neřeší žádné mezinárodní normy. Ministerstvu tak nezbývá, než jednat s příslušnými orgány v zahraničí a dosáhnout oboustranně přijatelné řešení.

7)

V České republice mají účastníci novodobých zahraničních operací důstojné pietní místo v Národním památníku na Vítkově. Nový pomník padlým a zemřelým ve všech válkách a novodobých zahraničních misích byl postaven v areálu Vojenské policie v Olomouci v roce 2018. Dále jedná ministerstvo v zastoupení ředitele odboru pro válečné veterány sekce správy a řízení organizací s Úřadem městské části Praha 6 o zřízení pomníku zemřelým v novodobých zahraničních operacích.